

Paper AO Langer Thuis/ Dementiezorg/ PGB/ Wijkverpleging/ Wmo

11 november

Op 11 november spreekt u tijdens een Algemeen Overleg met de minister van VWS over de zorg aan ouderen thuis. Als samenleving staan we voor de opgave om ouderen ook de komende decennia kwaliteit van leven te bieden. Die opgave is groot omdat het aantal ouderen snel aan het groeien is - net als hun behoefte aan zorg - terwijl het aantal mensen dat hen kan verzorgen juist afneemt. Het aantal 65-plussers stijgt de komende twintig jaar met 55% tot bijna 5 miljoen. Het aantal 90-plussers verdubbelt bijna naar 340 duizend mensen.

In dit paper nemen we u mee langs verschillende onderwerpen. Stuk voor stuk onderwerpen waaraan de sector hard werkt om ze te verbeteren, maar waarbij uw hulp meer dan welkom is. Om zo samen te komen tot zorg voor ouderen met oog voor de toekomst.

Samenwerking tussen zorgpartijen

Ruim 2 miljoen mensen ontvangen zorg aan huis. Daar werken elke dag vele zorgprofessionals aan mee. Om te zorgen dat mensen ook in de toekomst langer thuis kunnen blijven wonen, is samenwerking tussen verschillende zorgpartijen in de wijk van groot belang. Deze zorgpartijen bieden niet alleen verpleging en verzorging bij de cliënt thuis, maar vervullen ook een belangrijke rol in regionale samenwerking en systeemfuncties in de wijk: zoals de coördinatie van samenwerking tussen wijkverpleging en het leveren van on-planbare nachtzorg, acute zorg, opleidingsfunctie, preventie en vroeg-signalering. Om deze sleutelrol regionaal in te kunnen vullen worden vele indirecte zorguren (uren waar geen vergoeding tegenover staat) gemaakt binnen zorgorganisaties. In contractering wordt daar echter onvoldoende rekening mee gehouden, waardoor deze cruciale rol onder druk komt te staan. Voor het goed invullen van deze rollen is heldere bekostiging en expliciete contractering noodzakelijk.

➤ ActiZ vraagt u daarom:

- *Waarom de afspraken rondom financiering systeemfuncties die nodig zijn de zorg te organiseren rond cliënten, zoals de onplanbare nachtzorg, nog niet geland zijn in de contractering?*
- *Kan de minister zorgdragen dat er bij de volgende contractering wijkverpleging (voor het jaar 2022) voldoende aandacht is voor de inkoop van systeemfuncties door zorgverzekeraars?*
- *Kan de minister toezeggen dat zorgverzekeraars, in lijn met de acties uit het Hoofdlijnenakkoord Wijkverpleging, voldoende investeren om de professionalisering in de wijkverpleging te realiseren, en dus financiële ruimte maken in de contractering om indirecte zorguren te bekostigen?*

Samenwerking tussen zorg- en hulpverleners in de wijk

Naast regionaal goed partnerschap tussen zorgpartijen in de wijk is goede samenwerking en afstemming tussen zorg- en hulpprofessionals in de wijk zelf essentieel. Ouderen en mantelzorgers worden ook betrokken in deze samenwerking. Dit om mogelijke problemen bij kwetsbare ouderen thuis op tijd te signaleren en de juiste hulp te bieden. Vorig jaar hebben 13 landelijke partijen de handen in een geslagen om deze samenwerking rond kwetsbare ouderen thuis verder uit te werken. Hieruit werd de handreiking: ['Kwetsbare ouderen thuis, handreiking voor integrale zorg en](#)

[ondersteuning in de wijk](#) ontwikkeld, als onderdeel van het grotere programma Langer Thuis. De handreiking bevat een 6-stappenplan en een overzicht van rollen en taken die handvatten bieden bij het organiseren van ondersteuning en zorg aan zeer kwetsbare thuiswonende ouderen.

Onderdeel van het stappenplan is het opzetten van een *multidomein analyse*, waarmee op een gestructureerde wijze wordt nagegaan welke problemen een oudere ervaart op verschillende domeinen (lichamelijk, psychisch, functioneel, sociaal). Een andere belangrijke stap is het *multidisciplinair overleg*, wanneer er meerdere hulpverleners bij een oudere betrokken zijn of worden. In dit overleg bespreken verschillende zorgverleners, in samenspraak met de patiënt of vertegenwoordiger, welke zorg en ondersteuning nodig is en hoe dit onderling af te stemmen. Er worden afspraken gemaakt over de coördinatie van de zorg en casemanagement. Beide stappen bevorderen de samenwerking van zorgverleners in de wijk, alleen in de praktijk loopt het tegen problemen op. Het ontbreken van structurele financiering voor de organisatie om multidisciplinair en over de domeinen heen te kunnen afstemmen, belemmert namelijk de implementatie.

- *ActiZ vraagt u daarom:*
 - *Samen met de minister te zorgen voor een structurele financiering voor de verschillende stappen in de 'handreiking Kwetsbare ouderen thuis'.*

Wmo tarieven en de landelijke randvoorwaarden

ActiZ constateert met de uitkomsten van de tweede monitorrapportage abonnementstarief Wmo dat meer mensen een beroep doen op de Wmo. Maar dat de stijging vooral te zien is in hulp bij het huishouden voor hogere inkomensgroepen. Het is de vraag of dit wenselijk is. De Wmo wordt hierdoor namelijk ook gebruikt door doelgroepen die de ondersteuning vanuit de Wmo niet direct nodig hebben. ActiZ pleit ervoor dat Wmo-middelen ook echt gericht ingezet kunnen worden voor de kwetsbare burgers die het nodig hebben. Bovendien is vanuit de VNG aangegeven dat gemeenten onvoldoende gecompenseerd worden voor deze sterke stijging, waardoor zij zich genoodzaakt zien om te bezuinigen op Wmo-zorg.

ActiZ ontvangt nu reeds signalen van leden over de zorginkoop van 2021, dat gemeenten door het bieden van te lage tarieven voor de zorg de financiële verliezen proberen te compenseren. Dit gebeurt via tekortschietende indexering niet conform Cao VVT, lumpsumbekostiging met een korting, inzet ZZP-ers en/of dusdanige instroombeperkingen waarbij ook de zorg voor kwetsbare mensen, die echt zorg nodig heeft, toch in het gedrang komt. Dit gaat in tegen een inhoudelijke sturing via signalering, preventie en versterking van zelfredzaamheid, wat de oorspronkelijke doelstellingen waren van het Wmo-beleid.

- *ActiZ vraagt u daarom:*
 - *Er bij de minister op aan te dringen om zijn beleid ten aanzien van het abonnementstarief te herzien naar aanleiding van de huidige ontwikkelingen en waar nodig financiële randvoorwaarden daarvoor beschikbaar te stellen.*

Meer passende woon(zorg)vormen

De coronacrisis brengt een kwetsbaarheid in de zorg voor ouderen aan de oppervlakte die de komende jaren zal blijven: door de vergrijzing hebben steeds meer mensen zorg nodig terwijl er minder mensen zijn die in de zorg kunnen werken of mantelzorg kunnen verlenen. Dat ouderen de mogelijkheid hebben om langer zelfstandig te blijven wonen is dan ook meer dan wenselijk, het is noodzakelijk.

Onlangs constateerde ook de commissie Bos dat het gat tussen huis en het verpleeghuis een probleem is. Zij ziet een oplossing in het bouwen van nieuwe woonvormen, waardoor ouderen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en zo min mogelijk afhankelijk worden van zorg. Ook voor ActiZ is passende woonruimte en infrastructuur cruciaal om intensieve zorg in het verpleeghuis te voorkomen of uit te stellen. Bij passende woonvormen hoort tevens het realiseren van gemeenschappelijke ruimten in de wijk voor ontmoeting, activiteiten en ondersteuning.

➤ *ActiZ vraagt u daarom:*

- *Er bij de minister van VWS op aan te dringen dat hij samen met de gemeenten en de zijn collega van Binnenlandse Zaken stappen zet in de lokale woonzorgopgave voor meer passende woonvormen - inclusief de toekomstige behoefte aan verpleeghuiscapaciteit en gemeenschappelijke ontmoetingsruimten in de wijk/zorginfrastructuur.*

Wij hopen dat u onze aandachtspunten mee kunt nemen in het debat met de minister.

Contact

Voor meer informatie of vragen, neemt u contact op met ActiZ:

Olfert Koning (o.koning@actiz.nl / 06-2902 0035), coördinator public affairs ActiZ of Frank Hagelstein (f.hagelstein@actiz.nl, 06-1503 0610) accountmanager Wonen en Zorg.